

Uden, 14 september 2023

Onderwerp: inspreknotitie en voorstel initiatiefvoorstel 'gratis menstruatieproducten voor vrouwen en meisjes in armoede'.

Geachte college, geachte Raad,

Dank voor de tijd om dit onderwerp bespreekbaar te maken. Vrouwen en meisjes in armoede in de Gemeente Maashorst zouden gratis menstruatieproducten moeten krijgen. Onderzoek en ervaring in andere gemeenten wijzen uit dat dit de algehele gezondheid ten goede komt. 8,9 procent van de meisjes en vrouwen tussen 12 en 25 jaar geeft aan wel eens te weinig geld te hebben om menstruatieproducten te kopen.¹ Dit waren cijfers uit 2019, terwijl voor veel mensen in armoede door bijvoorbeeld de energiecrisis, maar ook de inflatie, hard zijn getroffen. Daarbij komt dat het aantal personen in armoede volgens de laatste augustusraming volgend jaar stijgt met 0,9 procentpunt, van 4,8% naar 5,7%.² Dat is een ongekende stijging. Wat menstruatie-armoede onderscheidt het grotere probleem van armoede, is het taboe dat erop rust. Een dubbel taboe: je geldgebrek bespreken is al moeilijk, over je menstruatie praten komt daar nog eens bij. Sommige vrouwen die hulp nodig hebben, durven daar als het om hun menstruatie aankomt bijvoorbeeld niet bij hun hulpverleners om te vragen, ontdekte De Bovengrondse³.

Het belang van toegang tot deze hygiëneartikelen is groot. Uit het onderzoek van De Bovengrondse blijkt dat door de zogenaamde menstruatie-armoede meisjes en vrouwen soms niet of minder naar school of andere activiteiten gaan. Daarbij komt dat menstruatie-armoede verkeerd gebruik van menstruatieproducten oplevert of oneigenlijk gebruik van andere materialen. Zo blijkt uit eerdergenoemd onderzoek dat het in Nederland voorkomt dat vrouwen in plaats van menstruatieartikelen gebruik maken van kranten, wc-papier of vodden. Dit kan leiden tot gezondheidsrisico's en infecties.

Een initiatiefnota in de Tweede Kamer voor gratis menstruatieproducten is enthousiast ontvangen. Echter laat de definitieve invoering nog op zich wachten en zijn ook andere gemeenten in gesprek om zo snel mogelijk actie te ondernemen op dit onderwerp. Afgelopen week heb ik contact gehad met de voedselbank in Veghel, welke een uitgiftepunt in Uden hebben, om te vragen of ze zich herkennen in de hiervoor geschetste problematiek. Zij gaven aan dat ook zij signaleren dat er vrouwen en meisjes de uitdrukkelijke behoefte aan deze artikelen bij de voedselbank hebben. Met andere gemeenten zijn ze hierover in gesprek, maar met de gemeente Maashorst zijn ze niet bekend met voornemens om dit ook vanuit onze gemeente op te pakken. Ook heb ik contact gehad met het Udens College. Zij gaven aan nu al menstruatieproducten te verstrekken aan hun leerlingen wanneer zij dit

¹ *Bijna een op de tien meisjes heeft wel eens geen geld voor maandverband* | Plan International. (2023, 10 juli). Plan International. <https://www.planinternational.nl/pers/bijna-een-op-de-tien-meisjes-heeft-wel-eens-geen-geld-voor-maandverband>

² *Raming augustus 2023 (Concept-Macro Economische Verkenning 2024)* | CPB.nl. (z.d.). Centraal Planbureau. <https://www.cpb.nl/augustusraming-2023>

³ *Rapport menstruatie-armoede de bovengrondse* (2019). De Bovengrondse. Te raadplegen via: <https://drive.google.com/file/d/1becW5KZKzR8SrMmdiPGUYj3i20Dxgr1/view>

verzoeken. Echter gebeurt dit weinig en ik vermoed dat dit te maken heeft met het hierop rustende taboe.

In het bestuursakkoord lees ik terug dat uw gemeente inclusie hoog op de agenda heeft staan en het belangrijk vinden dat iedereen mee kan doen. Daarom wil ik jullie vragen hier actie op te ondernemen en vrouwen en meisjes zo snel mogelijk te helpen aan degelijke producten.

De ophaalpunten voor dergelijke producten kunnen op plekken gevestigd worden waar mensen er makkelijk bij kunnen en waar ze het hardst nodig zijn. Plekken als voedselbanken, scholen, bibliotheken en buurthuizen. Daarbij zou het helpen als er aandacht wordt besteed aan de taboe rondom menstruatie-armoede, zodat de producten bij de juiste groep terechtkomen. Het aannemen van dit en het voorstel en het bekendmaken hiervan kan daar al een stap in de goede richting in zijn.

In de bijlage vindt u een voorstel initiatiefvoorstel, compleet met argumenten en dekking. Deze nota zou nog deze raadsclusus in kunnen worden gebracht. Met grote belangstelling wacht ik uw acties en eventuele vragen af.

Met hartelijke groet,

Christa van de Langenberg, MSc.